

SEANCES DU MERCREDI 30 MARS 1983
VERGADERINGEN VAN WOENSDAG 30 MAART 1983ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DU MATIN
OCHTENDVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 1660.

PROJET DE LOI (Discussion):

Projet de loi modifiant la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités.

Discussion générale. — *Orateurs*: M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, MM. Geldolf, Paque, Vandezande, De Kerpel, rapporteur, p. 1660.

Discussion et vote d'articles:

A l'article 4: *Orateurs*: M. Grosjean, M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1667.

A l'article 5: *Orateurs*: M. Paque, M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1668

A l'article 6: *Orateurs*: M. Geldolf, M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, M. Vandezande, p. 1669.

A l'article 7bis (nouveau): *Orateurs*: M. Vandezande, M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1670.

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 1660.

ONTWERP VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende wijziging van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, de heren Geldolf, Paque, Vandezande, De Kerpel, rapporteur, blz. 1660.

Beraadslaging en stemming over artikelen:

Bij artikel 4: *Sprekers*: de heer Grosjean, de heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 1667.

Bij artikel 5: *Sprekers*: de heer Paque, de heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 1668.

Bij artikel 6: *Sprekers*: de heer Geldolf, de heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, de heer Vandezande, blz. 1669.

Bij artikel 7bis (nieuw): *Sprekers*: de heer Vandezande, de heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 1670.

A l'article 9: *Orateurs*: M. Grosjean, M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, M. Geldolf, p. 1671.

A l'article 12: *Orateurs*: M. Vandezande, M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1672.

PROJET DE LOI (Dépôt):

Page 1673.

Le gouvernement. — Projet de loi modifiant les articles 431 et 450 du Code judiciaire.

Bij artikel 9: *Sprekers*: de heer Grosjean, de heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, de heer Geldolf, blz. 1671.

Bij artikel 12: *Sprekers*: de heer Vandezande, de heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 1672.

ONTWERP VAN WET (Indiening):

Bladzijde 1673.

De regering. — Ontwerp van wet tot wijziging van de artikelen 431 en 450 van het Gerechtelijk Wetboek.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. Coen, secrétaire, prend place au bureau.

De heer Coen, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 05 m.

De vergadering wordt geopend te 10 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

MM. Adriaenssens, à l'étranger, demande un congé.

Vraagt verlof: de heer Adriaenssens, in het buitenland.

— Ce congé est accordé.

Dit verlof wordt toegestaan.

Mme Pétry, pour des raisons familiales, MM. Cuvelier, en mission à l'étranger, Wyninckx, pour raison de santé, et Van Daele, pour des devoirs administratifs, demandent d'excuser leur absence à la séance de ce matin.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Pétry, wegens familiale aangelegenheden; de heren Cuvelier, met opdracht in het buitenland; Wyninckx, om gezondheidsredenen, en Van Daele, wegens bestuursplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE WIJZIGING VAN DE WET VAN 19 DECEMBER 1974 TOT REGELING VAN DE BETREKKINGEN TUSSEN DE OVERHEID EN DE VAKBONDEN VAN HAAR PERSONEEL

Algemene beraadslaging en stemming over artikelen

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 19 DECEMBRE 1974 ORGANISANT LES RELATIONS ENTRE LES AUTORITES PUBLIQUES ET LES SYNDICATS DES AGENTS RELEVANT DE CES AUTORITES

Discusson générale et vote d'articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet houdende wijziging van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan staatssecretaris Waltniel.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, eindelijk is het mogelijk in openbare vergadering het wetsontwerp te behandelen dat de wet, goedgekeurd op 19 december 1974, moet vervolmaken en, vooral, operationeel maken.

In de eerste plaats dank ik de rapporteur, de heer De Kerpel, voor zijn zo volledig als klaar en duidelijk verslag over de besprekingen in de commissie.

Je remercie également le président et les membres de la commission de l'Intérieur de l'esprit courtois et positif, mais également critique, qui a présidé à la discussion de ce projet de loi en commission.

In een tijd van moeilijke economische omstandigheden, van werkloosheid, van problemen allerhande, ook in de sector van het openbaar ambt, is het noodzakelijk over een gestructureerd geheel te beschikken waarin de besprekingen betreffende de personeelsproblematiek in het openbaar ambt, zowel wat de personeelsformaties als het administratief of geldelijk statuut betreft, tussen de overheid als werkgever en de vakbonden als vertegenwoordigers van de personeelsleden kunnen plaatsvinden. De huidige stand van zaken laat op dit stuk veel te wensen over. Wij moeten immers nog altijd voortbrouwen op het statuut bepaald bij het koninklijk besluit van 20 juli 1955 waarvan men sedert 1962 afgeweken is door de vastgelegde onderhandelingsprocedure *de facto* te vervangen door een onderhandelings- en overlegprocedure welke later werd vastgelegd bij wet van 19 december 1974.

Dit heeft het dubbel nadeel dat enerzijds tal van sectoren van het openbaar ambt onvoldoende aan bod komen, precies omdat in 1955 het geheel nog niet was wat het nu is, en dat anderzijds de onderhandelingen die de consultaties vervangen, in vele gevallen geïmproviseerd, niet gestructureerd en ik zou haast zeggen fragmentarisch zijn.

Met dit ontwerp van wet trachten wij de wet van 19 december 1974, die het koninklijk besluit van 20 juni 1955 vervangt, bij te werken en operationeel te maken.

Daarvoor zijn drie aanpassingen vereist. Ten eerste, spreekt het vanzelf dat de wet van 19 december 1974 geen rekening kon houden met de wijzigingen in de staatsstructuur, onder meer door de wet van 8 augustus 1980. De wet van 19 december 1974 moet dus worden aangepast aan het nieuw geheel van de staatsstructuur.

Ten tweede, waren wij van oordeel dat het probleem van de representativiteitscriteria moest worden herzien, onder meer wat betreft de vertegenwoordiging van de diverse vakbonden in het Comité voor de nationale overheidsdiensten en het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten.

Ten derde, hebben wij gemeend de werking en de samenstelling van de tellingcommissie te moeten herzien, onder meer in verband met de representativiteitscriteria bepaald in de wet van 1974.

De ervaring op dat stuk heeft bewezen, hoe goed de bedoelingen van de wet van 1974 ook waren, dat deze tellingcommissie niet tot de resultaten heeft geleid die wij normaal ervan mochten verwachten.

Wat het eerste punt betreft, zijn wij door de hervorming van de instellingen gedwongen de tekst aan te passen aan het statuut dat het personeel van de executieven zal hebben. Artikel 87, paragraaf 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt, dat het personeel van de executieven hetzelfde administratief en wettelijk statuut zal hebben als het rijkspersoneel. Voor het comité dat deze problematiek moet behandelen is een wijziging van de benaming nodig. Wij zullen het niet meer heten Comité voor de nationale overheidsdiensten, maar de benaming uitbreiden tot Comité voor de nationale, gewestelijke en gemeenschapsdiensten.

De tweede wijziging was noodzakelijk omdat, indien men aanneemt, ingevolge artikel 87, paragraaf 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat het administratief en wettelijk statuut van het personeel van de executieven hetzelfde is als dat van het rijkspersoneel, men ook moet aanvaarden dat de executieven op een bepaald ogenblik inspraak hebben in de instellingen waar die problemen worden besproken.

Daarom hebben we in artikel 5 een hele reeks wijzigingen moeten aanbrengen om de vertegenwoordiging van de executieven te waarborgen in die comités waar het personeel van de executieven rechtstreeks bij betrokken is.

De heer Gramme, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

Ik herhaal dus dat de eerste wijziging een aanpassing is van de wet van 19 december 1974 aan de hervorming van de instellingen ingevolge de wet van 8 augustus 1980.

De tweede wijziging betreft de representativiteitscriteria. Voor de toegang tot het Gemeenschappelijk Comité voor alle overheidsdiensten zijn drie voorwaarden vereist:

Ten eerste, men moet aangesloten zijn bij een vakbond vertegenwoordigd in de Nationale Arbeidsraad; ten tweede, een nationale actie hebben; ten derde, de belangen en de problemen van alle categorieën van het personeel verdedigen.

Wij hebben gemeend diezelfde criteria te moeten doortrekken naar wat wij noemen het comité B en het comité C, namelijk respectievelijk het Comité voor de nationale, gewestelijke en gemeenschappelijke overheidsdiensten en het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten.

Daarover werd langdurig gediscussieerd. Sommigen waren van mening dat het niet opportuun was, de criteria vastgesteld voor het comité A door te trekken naar het comité C, dus voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten. Algemeen werd aanvaard, ook bij de onderhandelingen met de vakbonden, dat de drie criteria konden gelden voor het comité B, dus voor de nationale, gewestelijke en gemeenschapsdiensten.

Wij hebben gedacht die algemene voorwaarden voor de drie supercomités te moeten behouden omdat die comités geroepen zijn, dat is klaar en duidelijk omschreven in de wet, om de problemen te behandelen die eigen zijn aan twee of meer diensten en die dus van meer algemene aard zijn. De problemen die worden behandeld in de

sectoriële of bijzondere comités hebben enkel betrekking op de problematiek van de dienst zelf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de staatssecretaris, dat is niet juist. De beslissing over de wijziging van die criteria is om louter politieke gedenken gebeurd. Het was een middel om de afgevaardigden van de liberale vakbonden in bepaalde comités op te nemen. Dat alleen is de werkelijke reden.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Dat probleem werd in het lang en in het breed in de commissie besproken. Er is desaanvaande een verschil van mening. Wij hebben de essentiële wijziging aanvaard dat, van zodra er problemen van algemene aard worden behandeld, dat uiteraard problemen zijn, die voorkomen in meerdere diensten; wij mochten steunen op de drie criteria die in den beginne werden aanvaard voor het overkoepelend comité en die ook werden aanvaard voor het Comité voor de nationale, de gewestelijke en gemeenschapsdiensten.

Wat u nu niet aanvaardt voor het comité C, aanvaardt u wel voor het Comité van de nationale, gewestelijke en gemeenschapsdiensten. Wij achten het psychologisch verantwoord wanneer problemen van algemene aard aan de orde komen, dat alle vakbonden die als representatief worden beschouwd mogen meespreken.

De derde wijziging is deze aan de samenstelling en de werking van de tellingcommissie.

Na 1974 werd een experiment gedaan. Er is een bepaalde commissie aan het werk gegaan volgens de modaliteiten vastgelegd in de wet van 1974.

In de commissie waren de meningen sterk uiteenlopend over de manier waarop moest worden gewerkt, hoe en wat moest worden geteld, wat een bijdrageplichtig lid is en wat er moest gebeuren met degenen die slechts recent waren aangesloten en met degenen die bij twee vakbonden zijn aangesloten. Dat bestaat ook.

De heer Luyten. — Zelfs bij drie vakbonden, onder andere, bij de BRT.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Ik zet geen limiet op de fantasie van sommige personeelsleden inzake het verzamelen van lidmaatschapskaarten.

Het waren in elk geval een hele reeks problemen die op dat stuk zijn gerezen en die in de grond de werking van die tellingcommissie hebben belet.

Wij hebben dan ook gemeend daarin verandering te moeten brengen.

Désormais, la commission de comptage se composera de trois magistrats et décidera collégalement. Ainsi, les obstacles qui, dans le passé, ont empêché le fonctionnement de la commission, seront supprimés. En outre, les opérations de comptage seront ainsi effectuées par des personnes — des magistrats — qui offrent les garanties voulues sur le plan de la compétence juridique et sur celui de l'impartialité.

Wij moeten niet verhehlen dat, om de commissie door alle vakbonden aanvaard te zien, er op bepaalde ogenblikken nog zeer delicate punten zullen moeten worden uitgepraat.

Ziedaar, mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, in een *nutshell* een overzicht van de drie wijzigingen die wij in de wet van 19 december 1974 hebben willen aanbrengen.

Ik druk erop dat de filosofie van de wet van 1974 volledig werd behouden in die zin, dat ook hier het overleg en de onderhandelingen in de plaats worden gesteld van de consultatie en dat de onderhandelingen worden gevoerd niet met individuele personen maar met vakbonden als dusdanig. Dat laatste heeft natuurlijk een reeks gevolgen, onder meer — wij zullen er straks misschien over discussiëren — voor het statuut van degenen die in naam van hun vakbond met de overheid zullen onderhandelen.

Ik hoop dat de behandeling van dit ontwerp van wet door het Parlement, ook door de Kamer van volksvertegenwoordigers, want in de Senaat zijn wij reeds ver gevorderd met de bespreking, zeer vlug mag worden beëindigd. Wij zijn bezig met het opstellen van de uitvoeringsbesluiten om, wanneer het ontwerp van wet door het Parlement zal zijn goedgekeurd, onmiddellijk tot overleg en onderhandelingen met de vakbonden over deze uitvoeringsbesluiten te kunnen overgaan. Wij hopen zo, over enkele maanden te komen

tot de uitvoering van een wet die ei zo na negen jaar oud is. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de rapporteur.

De heer De Kerpel, rapporteur. — Ik verwijs naar mijn verslag, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, op dit ogenblik vergaderen vijf belangrijke commissies. Dat is natuurlijk de reden waarom blijkbaar aan zulk belangrijk ontwerp zo weinig aandacht wordt geschonken.

In normale omstandigheden zou het mogelijk moeten zijn hierover een debat ten gronde te ontwikkelen waarbij duidelijke scheidingslijnen kunnen worden getrokken tussen vooruitstrevenden en behoudsgezinden in dit Parlement.

Door de zwaerplicht, klaarblijkelijk aan de christendemocraten opgelegd tijdens de bespreking van dit ontwerp in de commissie, is de kern van het politiek probleem rond dit ontwerp onvoldoende tot uiting gekomen.

Het zal daarom nodig zijn even in details te treden om die tegengestelde krachtlijnen bloot te leggen.

Op bladzijde 1, paragraaf 2, van de memorie van toelichting — en ik dank bij deze gelegenheid zeer uitdrukkelijk de rapporteur voor zijn degelijk verslag dat het mij heeft mogelijk gemaakt de ministeriële contradicties uit het document te halen — van dit ontwerp wordt gezegd dat het noodzakelijk is een oplossing te vinden voor de moeilijkheden, die tot nog toe de toepassing van de wet van 19 december 1974 belet hebben. Die moeilijkheden, aldus de memorie van toelichting, zijn van tweeërlei aard en worden in het document als volgt omschreven: «Ze houden verband met de telling van het aantal bijdragebetalende leden en met de hervorming van de instellingen.» De tekst vervolgt dan: «Dit is de strekking van onderhavig ontwerp dat tenslotte ook voorziet in een aanpassing van de representativiteitsvoorwaarden en criteria.»

Het is duidelijk dat het deel van de zin komende na deze «tenslotte» en slaande op de representativiteitsvoorwaarden en criteria in niets gemotiveerd wordt door de daarboven vermelde moeilijkheden.

In het kapittel 2 met als titel «Moeilijkheden die de toepassing van de wet van 19 december 1974 hebben vertraagd», worden die twee hogervernoemde moeilijkheden in detail behandeld, respectievelijk onder a) en b); een c) komt er niet in voor.

Ook hier is er weer nergens sprake van enige reden tot wijziging van de representativiteitsvoorwaarden en criteria. Men moet wachten tot de commentaar bij artikel 6 alvorens van die wijziging voor de eerste keer sprake is. Ook hier kan men moeilijk gewagen van een werkelijke motivering. De tekst zegt enkel wat volgt: «Doch het recht om zitting te hebben in het Comité voor de nationale, de gemeenschaps- en de gewestelijke overheidsdiensten en in het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten wordt door hetzelfde artikel 7 onderworpen aan het vervullen van een bijkomend representativiteitscriterium — ik vraag mij af vanwaar dat adjectief «bijkomend» plots komt —, te weten aan het vereiste, een aantal bijdragebetalende leden te tellen, die ten minste 10 pct. van het personeelsbestand vertegenwoordigen.

In het voorliggend ontwerp wordt dit bijkomend criterium geschrapt, zodat de toegangsvoorwaarden tot beide laatstgenoemde comités voortaan dezelfde zijn als die voor het gemeenschappelijk comité.»

Het is dus duidelijk dat hier onder liberale druk, stiekem in een wetontwerp met totaal andere motiveringen iets wordt binnengesmokkeld dat met het aanvankelijk opzet niets te maken heeft.

Maar er is meer. Daar waar in de memorie van toelichting deze aanpassing van de representativiteitsvoorwaarden en criteria maar als louter bijkomstig — denk aan die hogervermelde «tenslotte» — wordt vermeld, verandert dit totaal bij de toelichting van de staatssecretaris voor het Openbaar Ambt in de commissie.

Ik stel trouwens vast dat de staatssecretaris zoëven in dezelfde fout is hervallen, want hij voert thans hetzelfde scenario op als in de commissie door de rangorde van belangrijkheid te veranderen.

Van een punt in ondergeschikte, bijkomende orde, rukt dit punt representativiteitscriteria plots op naar de tweede plaats. Het aanvankelijk punt 1, Moeilijkheden met de tellingcommissie, duikelt

naar de derde plaats en het punt hervorming der instellingen wordt punt 1.

Deze keer komt er dan voor die gewijzigde representativiteitscriteria wel een motivering. Maar ze raakt kant noch wal. Inderdaad, men luistere even naar deze redenering: «Het gaat dus niet om een nieuwigheid, maar om het doortrekken van de vereiste representativiteitsvoorwaarden naar de twee comités die zich onmiddellijk onder het «gemeenschappelijk comité» bevinden. De reden hiervan is de evolutie van het sociaal gebeuren in verband met de actuele economische crisis. In deze tijd worden steeds opnieuw oplossingen overwogen die het geheel van de nationale economie bestrijken, dit wil zeggen zowel privé- als openbare sector. In dit verband is het wel gebiedend dat de regering met de meest representatieve gesprekspartners onderhandelt ten einde, ook op dit gebied globale en harmonieuze beslissingen te bewerkstelligen. Alleen de vakbonden die in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigd zijn en de twee andere voorwaarden vervullen, op nationaal vlak werkzaam zijn en alle categorieën van het personeel vertegenwoordigen, beantwoorden aan de gestelde eisen.» Wat de economische crisis in deze argumentatie komt doen, mag Joost weten. De slotparagraaf insinueert een limitering daar waar het in de realiteit om het ruim openzetten «ook voor een niet-representatieve vakbond», van het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten gaat.

Een ander argument voor het willekeurig afschaffen van de reeds minimale 10 pct. van de personeelssterkte is er dus niet dan een louter politiek argument: de prijs die de christendemocraten in deze regering op syndicaal vlak moeten betalen aan de liberale regeringspartner.

De stilzwijgendheid rond de reële motivering is ook op onrechtstreekse manier tot uiting gekomen tijdens het debat in de commissie en wel door een absolute stilte in hoofde van de CVP-leden van de commissie, die staatssecretaris Waltniel alleen zijn zaak lieten verdedigen zonder enige tussenkomst ter zake van hunnentwege en die zeker geen enkele blijk van aanmoediging gaven.

Misschien is het hier het moment om even een paar zaken in herinnering te brengen.

In de periode onmiddellijk voorafgaand aan de wet van 1974, die van het ontwerp op het syndicaal statuut in zijn eerste vorm, zwoeren de meest vooraanstaande PVV'ers en PLP'ers enkel bij syndicale verkiezingen in de openbare diensten.

Ik beperk me tot drie verklaringen uit diezelfde periode.

De heer Grootjans, toen voorzitter van de PVV: «Derhalve behoort ik tot diegenen die betreuren dat in de openbare diensten geen syndicale verkiezingen worden ingericht onder druk van deze organisaties die hun monopolie trachten te handhaven.»

De heer Descamps, toen PLP-voorzitter: «Iedereen dient goed te begrijpen dat de PLP het zo beschouwt, dat de representativiteit van een vakbond het resultaat dient te zijn van vrije en geheime verkiezingen, verkiezingen waaraan kan worden deelgenomen zowel door onafhankelijke bonden als door vakverenigingen gebonden aan een politieke ideologie.»

De heer Van In. — Hebt u daar iets tegen?

De heer Geldolf. — Daar handel ik straks over. Ik beweer niet dat ik het daar mee eens ben, maar ik wijs erop dat sommigen daarover van mening zijn veranderd. Wij zijn trouw gebleven aan onze ideeën, maar de PVV is grondig van gedachte veranderd.

De heer Willy De Clercq deed toen uitlatingen in dezelfde zin en eiste het onmiddellijk inrichten van syndicale verkiezingen in de overheidssector.

Het antwoord ten gronde op deze nu soms nog, en dat is dan voor de Volksunie, gehouden redenering is voldoende bekend.

Ik kan me beperken tot twee citaten, deze van de toenmalige minister van Sociale Voorzorg, de heer De Paepe: «Ik nodig u uit het opschrift van het wetontwerp te lezen. Het wetontwerp regelt de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel. Het is toch niet denkbaar dat niet-gesyndikeerden inspraak zouden krijgen in de aanwijzing van de vertegenwoordigers van die vakbonden.»

En de interventie van de heer Pêtre, in het Kamerdebat van 17 juli 1974: «Monsieur le Président, il n'est pas exact de prétendre que la représentativité syndicale est absolument liée à l'organisation d'élections syndicales. Il y a, voyez-vous, des assimilations auxquelles on procède trop facilement, tout comme il y a des critiques que l'on adresse au secteur public, alors que l'on n'ose pas les formuler lorsqu'on devrait les destiner au secteur privé. Dans le secteur privé

— il m'incombe ici de le souligner avec force — ni le conseil central de l'économie, ni le conseil national, ni les commissions paritaires n'ont une composition qui soit liée à des résultats électoraux pour déterminer le degré de représentativité des organisations syndicales appelées à y siéger. De plus, pour les conseils d'entreprise dans les usines, ainsi que pour les comités de sécurité et d'hygiène, le principe de la limitation des organisations appelées à participer aux élections joue bien avant que celles-ci soient organisées.

Enfin, mesdames, messieurs, on peut toujours se demander — c'est une question que je me pose, c'est une question que je vous pose — si la force d'une organisation ne dépend pas plutôt du nombre de ses membres que des résultats électoraux proprement dits. Il est donc faux de prétendre que seules les élections pourraient décider valablement de la représentativité syndicale. Une telle affirmation gratuite revient à mettre en doute la représentativité des organisations siégeant au Conseil central de l'économie, au Conseil national du Travail et dans les commissions paritaires du secteur privé et public, qui toutes — vous entendez — ont été désignées selon les conditions fixées par le législateur et sans recours au procédé de l'élection.

Maar toen kwam plots de grote liberale ommezwaai, een ommezwaai die zo spectaculair was dat ze aan de heer Perin de fameuze zin ontlokte: «Vous avez changé d'avis que pour un misérable plat de lentilles.»

Wanneer in 1973 PLP en PVV in de regering kwamen, werd het ontwerp op het syndicaal statuut geamendeerd in de zin van een verlaging van 15 tot 10 pct. van de drempel om representatief te zijn in de comités voorzien in de artikels 3 en 4 van het ontwerp. Aldus werd de intrede van het liberale syndicaat in die comités mogelijk. Vandaag wil men nog een stap verder gaan en in het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, de liberale vakbond ten bate, zelfs die 10 pct. laten springen.

Daarover gaat het. Het doel van dit hele ontwerp is het laten springen van die 10 pct. om de liberalen binnen te brengen, daar waar zij tot nu toe nog geen zitting hadden.

Om deze reden zal de SP tegen dit ontwerp in zijn huidige vorm stemmen. We nodigen allen die begaan zijn met een waarachtig representatieve syndicale vertegenwoordiging in de onderhandelingscomités uit, ons amendement op artikel 6 goed te keuren.

De grote sprong voorwaarts die van 20 juni 1955 naar 1 maart 1962 gedaan werd in die de sprong is van de consultatieprocedure naar de onderhandelingsprocedure, is voor sommigen blijkbaar nog niet duidelijk. Verslaggever Leopold Tibbaut had het in 1974 nochtans bij het rechte eind toen hij zei: «Comme l'a rappelé M. Pêtre, c'est l'action dynamique et permanente des deux organisations syndicales qui a amené le gouvernement Lefèvre-Spaak à entrer dans la voie de la négociation directe d'un programme de revendications immédiates et le 1er mars 1962, le premier accord de programmation sociale était signé, ouvrant ainsi dans les faits la voie au régime de la négociation qui dépassait celui de la simple consultation.»

Het komt er vandaag op aan in deze crisistijd — ook in overheidsdienst — aan de onderhandelingsprocedure nieuwe vormen en nieuwe impulsen te geven, maar zonder dat vanzichbord supplementaire linzensoep, waarop een conservatief-liberale regeringspartner maar al te begerig zijn oog heeft laten vallen. De weg naar een progressief alternatief loopt dus niet langs het hypocriete artikel 6 van dit ontwerp. Met de moed van hun reële syndicale overtuiging kan het door echte christendemocraten mee worden weggestemd. *(Applaus op de socialistische banken.)*

M. le Président. — La parole est à M. Paque.

M. Paque. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, mes chers collègues, comme le souligne l'exposé des motifs du projet de loi qui nous est soumis, la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités n'a pas été exécutée jusqu'à présent.

La raison principale donnée à cette carence, outre les difficultés de comptage du nombre d'affiliés, tient à la nécessité de tenir compte de la réforme des institutions.

L'incertitude quant au contenu de cette réforme explique le peu d'empressement de la mise en application totale de la loi de 1974.

Les problèmes de fond suscités par ce projet de loi ont été suffisamment exposés par notre collègue M. Geldolf. Je n'y reviendrai pas.

Je désire insister sur les problèmes communautaires que le présent projet de loi peut susciter.

Tout d'abord, je voudrais féliciter le rapporteur, M. De Kerpel pour la manière synthétique dont son rapport est rédigé. Je tiens

également à remercier le ministre pour sa totale collaboration et une certaine compréhension qu'il a manifestée en commission de l'Intérieur pendant les nombreuses heures durant lesquelles nous avons eu à débattre de ce projet.

Il est évident qu'il convenait d'adapter la loi du 19 décembre 1974 à la communautarisation et à la régionalisation de l'Etat.

A cette tribune, nous avons à plusieurs reprises déploré la manière dont étaient appliquées et interprétées les lois des 8 et 9 août 1980 sur la régionalisation.

Il existe manifestement une volonté, de la part du gouvernement central, d'accaparer une série de compétences qui, dans l'esprit des lois de 1980, devraient revenir aux régions et aux communautés.

Nous savons que l'article 87, paragraphe 3, de la loi du 8 août 1980 impose que le personnel des communautés et des régions soit soumis aux mêmes règles légales et statutaires que les agents de l'Etat.

Selon le Conseil d'Etat, ceci inclut le statut syndical que nous discutons maintenant.

Dans les comités de services publics siègent des représentants du ministre de l'Intérieur, c'est-à-dire de l'Etat central, et des représentants des régions et des communautés.

Ceux-ci, selon le projet de loi, ne participent qu'aux négociations qui intéressent le personnel de leur service ou des services publics soumis au contrôle ou à la tutelle — il faut bien établir la différence — des régions et des communautés.

Nous pensons que, dans ce cas, les comités doivent être présidés par les représentants des exécutifs des communautés et des régions. Il serait, en effet, inconcevable que ce soient des représentants de l'Etat central qui président des réunions dont l'unique objet est de débattre de problèmes relevant exclusivement de la région ou de la communauté.

Nous avons, dès lors, déposé dans ce sens un amendement dont l'esprit essentiel est de faire respecter le principe de l'égalité juridique entre l'Etat, les communautés et les régions.

Le problème essentiel est cependant plus vaste.

M. le ministre a déclaré que la présente loi ne sera pas applicable aux établissements et aux organismes créés par les communautés et les régions.

Cela signifie qu'un décret sera nécessaire pour organiser les relations entre les syndicats et les autorités régionales et communautaires.

L'article 87 que j'ai déjà invoqué, s'appliquera inévitablement, ce qui signifie en clair que l'Etat central continuera à posséder un droit de veto, quelles que soient les décisions qui sont prises de commun accord entre les syndicats et les autorités des exécutifs communautaires et régionaux.

Nous ne désirons pas que ce droit de veto s'exerce en dehors des comités de concertation qui seront institués par décret.

Le projet de loi qui nous est soumis prévoit en son article 5, l'introduction de représentants des communautés et des régions dans la procédure de négociation. Les décrets qui seront votés par les assemblées régionales et communautaires introduiront, dès lors, inévitablement des représentants de l'Etat central, ceci pour respecter l'article 85 de la loi du 8 août 1980.

Il ne nous paraît pas possible que les représentants de l'Etat central pratiquent une politique de la chaise vide et que, par la suite, un veto de l'Etat central soit opposé aux décisions acquises par négociations entre les syndicats et les autorités régionales et communautaires.

Puisque, hélas! des représentants de l'Etat central doivent siéger dans les comités, c'est dans ceux-ci, et uniquement dans ceux-ci, que la position de l'Etat doit s'exprimer et être débattue entre les représentants des régions, des communautés, des services publics et des représentants de l'Etat.

Pour que ce système fonctionne effectivement, il est nécessaire que soient prévues des règles garantissant la présence effective de chacun dans les comités de négociation.

Nous estimons que le projet de loi qui nous est soumis ne donne aucune garantie à cet effet et qu'une concertation doit avoir lieu entre Etat, régions et communautés pour que des règles de réciprocité soient établies et que leur application effective soit garantie.

Le ministre pourrait-il nous dire quelle est l'attitude du gouvernement sur cette question?

Un des objets principaux du projet de loi qui nous est soumis est, en effet, de mettre en concordance la loi de 1974 avec la loi de réforme des institutions. Cette question nous paraît fondamentale et doit trouver une réponse dans le présent débat. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, de regering gaat van een verkeerd standpunt uit bij de behandeling van dit ontwerp van wet namelijk dat de teksten van de wet van 19 december 1974 onaantastbaar zouden zijn en dus niet voor verbetering vatbaar. Wanneer wij, met dit ontwerp van wet, daar toch enige wijziging willen aan brengen, aldus de staatssecretaris, is dit te wijten aan de staatshervorming. De staatssecretaris houdt eveneens voor dat het ook te wijten is aan de staatshervorming dat bedoelde wet van 1974 nog niet kon worden uitgevoerd.

Dit is vanzelfsprekend een drogreden. Niemand zal dit geloven. Het zou bovendien een verkeerde toepassing zijn van het principe *gouverner c'est prévoir*.

Hoe kon de wetgever van 1974 inderdaad de hervormingen kennen die zijn opgenomen in de bijzondere wet op de staatshervorming van 8 augustus 1980 en de gewone wet op de staatshervorming van 9 augustus 1980?

Niettemin stellen wij vast dat er een grote tegenstrijdigheid bestaat, mijnheer de staatssecretaris, tussen uw memorie van toelichting, waarin u, zoals wij op bladzijde 2 van het verslag kunnen lezen, beweert dat de wet moet worden gewijzigd ingevolge de wetten op de staatshervorming van 1980, terwijl in de wet van 8 augustus 1980, in artikel 87, paragraaf 3, wordt bepaald dat het personeel van de diensten van de gemeenschaps- en gewestexecutieven onderworpen is aan de wettelijke en statutaire regelen die van toepassing zijn op rijkspersoneelsleden. Die formule is algemeen. Dit staat letterlijk zo in de tekst van de memorie van toelichting.

In het verslag van de heer De Kerpel stelt men vast dat een lid bij artikel 1 van het ontwerp de vraag stelt of de wet van 1974 bij decreet toepasbaar kan worden verklaard op de gewesten en de gemeenschappen. De staatssecretaris antwoordt hierop dat dit niet nodig is en verwijst hiervoor naar artikel 87, paragraaf 3, van de wet van 8 augustus 1980, om te besluiten — aldus het verslag — dat voorliggende wet niet van toepassing zal zijn op de instellingen en organismen die door de gemeenschappen en gewesten werden opgericht.

Dat is een goede zaak, maar het is in strijd met de tekst van de memorie van toelichting bij dit ontwerp van wet.

De ware reden van de onuitvoerbaarheid, mijnheer de staatssecretaris, is — en ik heb daar in de commissie op gewezen — het feit dat men in de wet van 1974 ten einde de graad van representativiteit van de syndicale organisaties vast te stellen, een commissie heeft samengesteld om tellingen uit te voeren in de overheidsdiensten. Die commissies werden opgericht, ze zijn met hun werkzaamheden begonnen en hebben na jaren vastgesteld dat ze niet opgewassen zijn voor hun taak en dat ze geen eindbeslissing kunnen nemen. Ik had op dit podium in 1974 al voorspeld dat de wet van 19 december 1974 niet zou kunnen worden uitgevoerd, daar ze afwijkt van het zeer gezonde democratische beginsel van de geheime stemming in de overheidsdiensten, geheime stemming die nochtans wel plaatsvindt in de privé-sector.

Het vorig syndicaal statuut, dit van 1955, voorzag nochtans wel in een geheime stemming en het feit van de consultatieve procedure vroeger of het onderhandelingscomité nu, doet niets af aan de wijze van vaststellen van de representativiteit, waarvoor geheime stemming de meest geëigende wijze is. Dit heeft altijd voldoening geschonken en ik begrijp dan ook niet waarom men daar is van afgestapt. Boze tongen beweren dat bepaalde ambtenaren lidkaarten hadden van verschillende syndicale organisaties, zodat de commissie belast met de telling in de knoop geraakte. Het huidige voorstel zal daarin ook niet veel verandering brengen, want het is gestoeld op hetzelfde beginsel. Dus voorspel ik nu, in 1983, bijna tien jaar later, hetzelfde wat ik in 1974 heb voorspeld, namelijk dat u nooit zal kunnen komen tot een objectieve vaststelling van de representativiteit.

Als representativiteitsnormen stelt men dat vakverenigingen nationaal actief moeten zijn, dat ze alle categorieën van ambtenaren moeten vertegenwoordigen en dat ze tevens zitting moeten hebben in de Nationale Arbeidsraad.

De reden, mijnheer de staatssecretaris, is dat u een monopolie wilt geven aan de drie grote traditionele syndicaten. Of zou ik beter zeggen aan de twee grote en het éne kleine broertje?

De heer Luyten. — Het blauwe broertje!

De heer Vandezande. — Het is een vaststelling dat de normen zijn vastgelegd met het oog op het in-stand-houden van het monopolie dat sinds 1974 is toegekend aan de drie traditionele syndicaten.

De heer Geldolf. — Dit is geen monopolie; dit is een feitelijke toestand. Die feitelijke toestand steunt op de uitstralingskracht van de vakbeweging.

De heer Vandezande. — Excuseer, collega, maar u is niet vertrouwd met de overheidsdiensten, misschien wel met de stadsdiensten in Antwerpen, maar niet met het openbaar ambt, noch met het statuut van 1955 dat een consultatieve procedure in het leven riep waarin een hele reeks syndicaten waren vertegenwoordigd.

Ik vind de consultatieprocedure helemaal niet zo slecht. Men kan er een onderhandelingsprocedure van maken. Dit is mij om het even.

Het vastleggen van de representativiteit moet echter bij geheime stemming gebeuren. De verplichte aansluiting bij een van de drie syndicale organisaties in de openbare diensten is mijns inziens een aantasting van de vrije meningsuiting. Nu kan de staatssecretaris weer eens verklaren dat hij niet heeft willen tornen aan de wet van 1974. In het Parlement mogen wij toch ijveren voor de verbetering van slechte wetten. Ik aanvaard niet dat men geen gebruik zou mogen maken van de wijziging van een wet om de tekst van de wet te verbeteren.

Vervolgens wil ik het hebben over de tellingcommissie. Het interesseert mij niet te weten of de staatshervorming nu op de eerste plaats komt, het vastleggen van de representativiteit op de tweede en de tellingcommissie op de derde. Mij interesseert vooral dat deze procedure gevoelig afwijkt van de vroegere geheime stemming en dat er weer door deze wet een nieuwe door de Koning op te richten commissie in het leven wordt geroepen die verantwoordelijk is voor de telling. Men heeft blijkbaar schrik van de meest democratische procedure, de geheime stemming. Ik voorspel dan ook dat dit artikel geen uitvoering zal kennen en dat wij hier ieder jaar opnieuw zullen kunnen verklaren dat de wet niet is uitgevoerd omdat de commissie, zoals in het verleden, tot geen besluit is kunnen komen.

Wij zullen enkele amendementen die wij in de commissie hebben ingediend, opnieuw in openbare vergadering indienen.

Op de vraag of er nu eigen syndicale organen zouden komen voor de gemeenschappen en gewesten, werd door de staatssecretaris ontkennend, maar in het verslag van de heer De Kerpel enigszins bevestigend geantwoord. Ik vind dit een zeer gezonde opvatting van de heer De Kerpel en hij heeft mijns inziens gelijk. Daarom zijn wij zo vrij een amendement in te dienen om ook voor de gemeenschappen en gewesten een representativiteit vast te leggen, waarbij niet meer de activiteit op nationaal vlak en het lidmaatschap van de Nationale Arbeidsraad, maar wel de aanwezigheid op gewestelijk vlak als criterium geldt. De syndicale organisaties moeten dus enkel representatief zijn door het vertegenwoordigen van de belangen van alle categorieën van ambtenaren. De ambtenaren kunnen dan zelf stemmen voor die syndicale organisaties die zij liefhebben. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de rapporteur.

De heer De Kerpel. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, ik neem het woord niet als verslaggever, maar wel als lid van de CVP-fractie in de commissie om een antwoord te verstrekken op de bedenkingen van de heer Geldolf over de zogenaamde stilzwijgendheid van onze delegatie. Ik laat hem natuurlijk de verantwoordelijkheid voor zijn interpretatie, maar wil toch aanstippen dat deze stilzwijgendheid misschien te wijten is aan het feit dat ik verslaggever ben, wat mij enigszins heeft belemmerd mijn standpunt uiteen te zetten, en dat de argumentatie van de staatssecretaris zo pertinent en briljant was dat wij hem op geen enkel ogenblik hebben moeten bijstaan.

Ik wil evenwel duidelijkheid brengen in dit debat. De CVP heeft een bewuste politieke keuze gemaakt op twee punten. Ten eerste, wensen wij de filosofie die aan de basis ligt van de wet van 1974 volledig aan te houden. De debatten die bij die gelegenheid werden gevoerd, hebben inderdaad aangetoond dat er enorme nadelen voortspruiten uit het behoud van de syndicale verkiezingen in de openbare diensten. Op het ogenblik gelden deze bezwaren nog altijd evenzeer, zodat wij menen niet op dit standpunt te moeten terugkomen.

Wij betreuren dat de uitvoering van deze wet zolang op zich heeft laten wachten. Reeds jaren hebben wij met ongeduld hierop gewacht.

Wij juichen dan ook het initiatief van de regering toe om uiteindelijk een punt te zetten achter deze aangelegenheid.

Mijnheer Geldolf, er bestaat inderdaad een moeilijkheid met betrekking tot de representativiteitscriteria wat het comité C betreft. De wijziging die ter zake wordt voorgesteld houdt een politieke keuze in en gaat verder dan de rest van de argumentatie bij dit wetsontwerp, die van meer formalistische aard is. Wij hebben uiteindelijk gemeend het regeringsontwerp te moeten steunen. Sedert de inwerkingtreding van de wet van 1974 heeft de materie die in dit comité wordt behandeld, een meer algemene draagwijdte gekregen en is zij meer gaan aanleunen bij het algemeen personeelsbeleid in de openbare sector, dat op zijn beurt meer en meer interfereert met de bevoegdheid van de Nationale Arbeidsraad. U moet toch toegeven dat in 1974 het personeelsstatuut in de betrokken dienst een zekere specificiteit vertoonde, waardoor men er op een zeker ogenblik wel kon aan denken te discussiëren in een afzonderlijke context, los van het globaal personeelsbeleid in het land en los van de fundamentele opties die werden genomen in de Nationale Arbeidsraad. Wij zijn van oordeel dat uiteindelijk het ontwerp zoals het hier ter tafel ligt, meer strookt met de realiteit dan wat oorspronkelijk was bepaald in de wet van 1974. Derhalve kunnen we zonder enige dubbelzinnigheid de twee politieke keuzen die ik zoëven heb toegelicht bijvallen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Walt Niel.

De heer Walt Niel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik wil toch even kort antwoorden op de betogen van de verschillende sprekers.

Ik heb van de heer Geldolf bepaalde opmerkingen gehoord die mij verbazen. Indien hij in dit ontwerp van wet een scheidingslijn zoekt tussen behoudsgezinden en progressieven, slaat hij volgens mij de bal mis.

Dit ontwerp van wet heeft niets te maken met behoudsgezindheid of progressiviteit. Het heeft in eerste instantie tot doel een probleem dat sinds negen jaren hangende is, op te lossen. Om dat te kunnen uitvoeren, zoals de rapporteur zoëven heeft doen opmerken, zijn er niet alleen technische ingrepen noodzakelijk maar zijn er ook, en vooral, politieke opties vereist. Dit werd trouwens uitvoerig in het verslag toegelicht.

Wij hebben die opties hier geformuleerd. De enen gaan ermede akkoord, de anderen niet. Wij zijn de mening toegedaan dat de manier waarop ze werden geformuleerd, de mogelijkheid biedt om een einde te maken aan de moeilijkheden die reeds negen jaar bestaan. Wat de rangschikking van de diverse punten die ik heb aangehaald betreft, zou ik kunnen verwijzen naar Shakespeare en zeggen in plaats van *what's in a name, what's in a place*. Of het punt nu in de eerste, de tweede of de derde plaats wordt behandeld heeft geen belang. Daarop kritiek uitoefenen getuigt van een behoudsgezin formalisme dat niet strookt met wat we hebben willen realiseren. Ik kan nog steeds niet begrijpen waarom men een bepaalde houding kan aannemen voor het algemeen nationaal overkoepelend comité, waarom men een bepaald criterium kan aanvaarden voor het tweede comité, het Comité voor de nationale, gemeenschaps- en gewestelijke overheidsdiensten en men dan ineens niet meer akkoord gaat wat het derde comité aangaat, het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten. De drie vakbonden hebben toch een zelfde opdracht. Er staat klaar en duidelijk in artikel 3 van het ontwerp: «De Koning richt de volgende algemene comités op...» — ik leg de nadruk op het woord «algemeen».

Zowel de comités B en C als A zijn van algemene aard. Dat is een gedeeltelijk antwoord op de bezwaren van de heer Vandezande die vindt dat de wet van 1974 niet onaantastbaar hoeft te zijn.

Ik heb daarstraks klaar en duidelijk gezegd dat het erop aankomt de filosofie van de wet van 1974 zo zuiver mogelijk te behouden om tot overeenstemming te kunnen komen met de vakbonden en om een politieke keuze te kunnen doen.

Ik heb met belangstelling de verklaringen horen citeren van de heren Grootjans en Descamps in verband met syndicale verkiezingen. Wij zouden hier de discussie van 1974 kunnen hernemen en dan zou de heer Vandezande weer uit zijn slof kunnen schieten en zeggen waarom syndicale verkiezingen noodzakelijk zijn en dezelfde argumenten van destijds kunnen aanhalen. Dat is echter geenszins de bedoeling. Wij zullen de linzensoep niet zo heet eten als zij wordt opgediend.

Het is onbillijk te beweren dat in artikel 6 hypocriet iets zou zijn binnengeskommeld, zoals ik heb horen stellen.

Wij hebben een dubbele verantwoording, namelijk de taak van het comité en de gedane politieke keuze. Daarmee kan men het al of niet eens zijn, maar zo zien wij de zaken.

Monsieur Paque, vous avez souligné les aspects communautaires du projet de loi actuellement en discussion.

Je suis quelque peu étonné de vous entendre dire que l'Etat voudrait accaparer des compétences qui, normalement, devraient dépendre des régions et des communautés.

En fait, nous nous fondons sur l'article 87, paragraphe 3, de la loi spéciale du 8 août 1980. Donc, si nous voulons réellement aboutir à une désignation bien spécifique des compétences en la matière, à savoir que les exécutifs des régions sont uniquement compétents pour ce qui regarde leur personnel, il nous appartiendra de modifier l'article 87, paragraphe 3.

Les choses étant ce qu'elles sont, nous devons les accepter telles qu'elles, ou bien modifier cette loi de 1980 à la majorité spéciale.

Par ailleurs, vous avez introduit un amendement visant à reprendre dans la loi les dispositions tendant à faire présider les comités par les représentants des exécutifs. Il me paraît cependant pas opportun de le prévoir ici, car cela entraîne un nombre impressionnant d'arrêtés d'exécution. Ce n'est que lors de l'établissement de ces arrêtés royaux, qui devront d'ailleurs être discutés avec les syndicats, que nous pourrions éventuellement reprendre, pour les comités spécifiques que vous envisagez, les dispositions que vous voudriez y insérer. A mon avis, il est impossible de le prévoir dans la loi. Il est dit explicitement, à l'article 3, que «le Roi organise les comités», ce qui signifie bien que des arrêtés royaux sont nécessaires pour appliquer les dispositions que nous avons élaborées dans le présent projet.

Mijnheer Vandezande, u hebt ook gesproken over het probleem van de verkiezingen. Op het eerste gezicht valt daarvoor iets te zeggen, tenzij ik de argumentatie aanhaal die de rapporteur zoëven heeft geciteerd. Het waren de woorden van de heer De Paepe die beweerde dat het geen zin heeft, wanneer men met representatieve vakbonden wil onderhandelen, een beroep te doen op degenen die geen deel uitmaken van een vakbond, en deze waarmee zij niets te maken hebben, te laten determineren.

Dat was één van de argumenten die in 1974 werden ontwikkeld en die ook thans, op bepaalde ogenblikken, nog ter discussie zijn gekomen. Wij hebben tenslotte moeten aanvaarden dat er wat voor te zeggen valt.

Of u er zal in slagen gewestelijke vakbonden in het leven te roepen — u hebt een amendement in die zin ingediend — om enkel en alleen het belang van het personeel van de gewestelijke administraties te verdedigen, weet ik niet. Ik meen dat dit een *wishful thinking* is. Wij zullen momenteel toch moeten roeien met de riemen waarover wij beschikken.

De heer Vandezande. — Voeg er nog maar François Perin bij.

De heer Walt Niel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Wij zullen ons ook moeten houden aan de vakbondsstructuur. Evolueert de toestand later, dan is er niets dat zich zou verzetten tegen een eventuele aanpassing van de wet. Momenteel kunnen wij echter niet op uw suggestie ingaan.

Je crois avoir ainsi répondu à la plupart des questions soulevées par les divers intervenants. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik wil toch even repliceren op een aantal antwoorden die de staatssecretaris heeft gegeven en ook ten dele op de opmerking van collega Vandezande.

Mijnheer Vandezande, als daarna de staatssecretaris heeft gezegd dat de rangorde van geen enkel belang is, dan ben ik daarvan niet overtuigd.

De heer staatssecretaris heeft er zelfs Shakespeare bij te pas gebracht. Hij heeft de uitdrukking «What's in a name» veranderd in «What's in a place». Ik weet niet of wij voor dit ontwerp wel inspiratie moeten zoeken bij Shakespeare of niet veeleer bij Kafka. Uw drama, mijnheer Walt Niel, is dat op bladzijde 2 van de memorie van toelichting een *a* en een *b* staat, maar geen *c*.

Dat heb ik daarstraks in mijn uiteenzetting reeds opgemerkt. U creëert uit het niets een derde moeilijkheid die in uw memorie van toelichting niet voorkomt en die plots de tweede in rangorde wordt.

Het amendement van de heer Paque, waarop u niet, zeker niet grondig, hebt geantwoord, toont aan dat u zelfs inzake een van uw twee hoofdmotieven om de wet te veranderen, namelijk het regionale aspect, niet in orde bent.

Wanneer reeds een van de twee hoofdmotieven waarom de wet moet worden gewijzigd kaduuk is bij uw reparatiepoging...

De heer Vandezande. — Een reparatiepoging, dat is het!

De heer Geldolf. — ... dan sleurt u er nog een derde motief bij dat u bovendien in tweede orde plaatst.

Als u beweert dat wat de heren Willy De Clercq en Grootjans destijds hebben verklaard — en zelfs Gol die in 1974 nog vreselijker dingen heeft gezegd —, allemaal nog geldt, kan ik u enkel antwoorden dat dit niet waar is. De PVV is vandaag niet meer gesteld op rechtstreekse verkiezingen in overheidsdienst. Mijnheer de staatssecretaris, u komt hier zeggen dat er niets is veranderd. Dat is dus wél veranderd.

Mijnheer Vandezande, ik had gedacht dat de Volksunie sinds 1974 op syndicaal vlak iets had geleerd, namelijk dat men niet moest proberen op het specifieke terrein te komen van wat u noemt de traditionele vakbonden. Maar, mijnheer Vandezande, noch onze partij, noch onze vakbond zijn traditioneel.

De heer Vandezande. — Ik bedoel eigenlijk behoudsgezind en staatsbehoudend zoals de heer Van Eynde destijds zegde.

De heer Geldolf. — Traditioneel betekent voor ons conservatief en als dusdanig hebben wij met traditionalisme niets te maken. Dat wou ik eventjes duidelijk onderstrepen. De kracht van een vakbond steunt immers op zijn uitstralingskracht, op het naar buiten komen en wanneer men bij demonstraties de koppen telt, dan vindt men dat derde klein broertje niet dat de heer Waltniel nu probeert binnen te brengen, want dat is eigenlijk de bedoeling.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Nu begrijp ik uw zigzagredenering niet meer. U aanvaardt de verkiezingen voor twee comités, maar niet voor het derde dat nochtans dezelfde taak te vervullen heeft. Uw redenering, mijnheer Geldolf, is veel te doorzichtig op dat stuk.

De heer Geldolf. — Mijnheer de staatssecretaris, mijn redenering is zeer consequent. Maar thans antwoord ik aan de heer Vandezande en in zijn redenering houdt hij zich aan de syndicale verkiezingen.

De heer Vandezande. — Dat is toch de essentie van de democratie.

De heer Geldolf. — Mijnheer Vandezande, ten eerste is er geen wet van 1955, maar wel een koninklijk besluit...

De heer Vandezande. — Dat heb ik niet beweerd.

De heer Geldolf. — ...Ten tweede, is de titel ervan totaal anders en de repliek die minister De Paep destijds tijdens het debat heeft gegeven blijft juist. De titel van het wetsontwerp stemt overeen met de titel van de wet van 1974.

De heer Vandezande. — Ik zal nog preciezer zijn, het is het koninklijk besluit van 20 juni 1955.

De heer Geldolf. — En deze wet staat niet toe verkiezingen te houden voor representativiteit van een vakbond voor mensen die geen lid zouden zijn van die vakbond. Maar er is meer. Intussen heeft de wet in syndicale premies voorzien met als resultaat dat men voor de overheidssector duidelijk volledig in een ander systeem zit. De optie die destijds werd genomen voor de privé-sector inzake de verkiezingen voor de ondernemingsraden en de comités voor veiligheid en gezondheid gaat in dit systeem niet op. Beide systemen kunnen niet worden verward. Indien u zou denken dat wij als ABVV niet representatief zijn, dan moet u dat zeggen. De werkelijkheid is echter wel anders. Al uw pogingen, mijnheer Vandezande, of pogingen van de Volksunie om tot een aparte formatie in het vakverenigingsleven te komen zijn sinds 1974 glansrijk mislukt. Mag ik u dan ook aanraden daar eventjes aan te denken?

De heer Vandezande. — Wij zijn niet tegen vakverenigingen, maar dan op een democratische manier verkozen en zonder uitsluiting van wie dan ook die representatief is.

De heer Geldolf. — De staatssecretaris heeft gezegd dat het geen kwestie van progressiviteit was. Maar voor ons gaat het om artikel 6. Voor de rest kunnen wij zeggen dat het om een poging het verbeteren van de wet van 1974 gaat. Immers, op dat gebied ben ik het met de heer Vandezande eens: wij zullen ter zake nooit een perfecte wet maken. Waarom niet? Omdat het syndicalisme iets is dat uit de massa komt en dat men niet helemaal in regels kan vastleggen. De paradox is nu — en dat is dan wel een tweede ommezwaai in de liberale gedachte, als men van liberale gedachte kan spreken — dat de liberalen vandaag akkoord gaan om zelfs organisaties met minder dan 10 pct. van de tewerkgestelden binnen te smokkelen om ze invloed te laten hebben op de reglementering, terwijl de liberalen toch aan de basis liggen, vooral in de 19e eeuw, van de negatie van het syndicalisme. Zij zijn het toch geweest die via de wet-Le Chapelier het ambachtswezen hebben afgeschaft en zo de oorzaak zijn geweest van al de problemen waartegen de arbeidersbeweging zo lang heeft moeten vechten. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé:

Artikel 1. § 1. In artikel 1, § 1, van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. De woorden «op leden van het personeel van» worden vervangen door de woorden «op de leden van het vast, stagedoend, tijdelijk of hulp personeel, zelfs al zijn zij onder arbeidsovereenkomst aangeworven, die behoren tot:».

B. In 3° worden de woorden «bedoeld in de artikelen 108 en 108bis van de Grondwet» vervangen door de woorden «bedoeld in de artikelen 108, 108bis en 108ter van de Grondwet».

§ 2. In artikel 1, § 2, van dezelfde wet worden 1^obis en 1^oter, aldaar ingevoegd door de wet van 20 juni 1975, respectievelijk vervangen door de volgende bepalingen:

«1^obis personeel van de diensten van de raden van de gemeenschappen en van de gewesten;

1^oter personeel van de diensten van de Raad van de Duitse Cultuurgemeenschap, daarbij inbegrepen het personeel van de Commissie voor de officiële Duitse vertaling van de wetten en reglementen, genoemd «Ausschuss für offizielle deutsche Übersetzung der Gesetze und Erlasse».

Article 1er. § 1er. A l'article 1er, § 1er, de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités, sont apportées les modifications suivantes:

A. Les mots «aux membres du personnel» sont remplacés par les mots «aux membres du personnel définitif, stagiaire, temporaire ou auxiliaire, même engagés sous contrat de travail:».

B. Au 3°, les mots «visés aux articles 108 et 108bis de la Constitution», sont remplacés par les mots «visés aux articles 108, 108bis et 108ter de la Constitution».

§ 2. Dans l'article 1er, § 2, de la même loi, les 1^obis et 1^oter, y insérés par la loi du 20 juin 1975, sont remplacés respectivement par les dispositions suivantes:

«1^obis au personnel des services des conseils des communautés et des régions;

1^oter au personnel des services du conseil de la Communauté culturelle allemande, y compris le personnel de la Commission pour la traduction officielle allemande des lois et règlements dénommés «Ausschuss für offizielle deutsche Übersetzung der Gesetze und Erlasse»;».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. § 1. In artikel 2, § 1, van dezelfde wet wordt het begin van het eerste lid vervangen door de volgende tekst:

«Behoudens in de door de Koning bepaalde spoedgevallen en in de andere door Hem bepaalde gevallen, kunnen de bevoegde administratieve overheden niet dan na onderhandeling met de

representatieve vakorganisaties in de daartoe opgerichte comités vaststellen: ».

§ 2. Artikel 2, § 2, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« § 2. Vooraleer wetsontwerpen of ontwerpen van decreet betreffende een van de in § 1 bedoelde aangelegenheden worden ingediend, wordt ook onderhandeld overeenkomstig deze bepaling. ».

Art. 2. § 1er. Dans l'article 2, § 1er, de la même loi, le début de l'alinéa 1er est remplacé par le texte suivant:

«Sauf dans les cas d'urgence déterminés par le Roi et dans les autres cas qu'il détermine, les autorités administratives compétentes ne peuvent, sans une négociation préalable avec les organisations syndicales représentatives au sein des comités créés à cet effet, prendre: ».

§ 2. L'article 2, § 2, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« § 2. le dépôt des projets de loi ou de décret concernant un des objets visés au § 1er est également précédé de la négociation prévue par cette disposition. ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. § 1. Artikel 3, § 1, eerste lid, 1°, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«1° het Comité voor de nationale, de gemeenschaps- en de gewestelijke overheidsdiensten;

Dit comité is bevoegd voor zaken die uitsluitend betrekking hebben op het personeel van de in artikel 1, § 1, 1° en 2° bedoelde besturen, instellingen en diensten en bijgevolg ook op het personeel van de diensten van de gemeenschaps- en gewestelijke overheidsdiensten. ».

§ 2. In artikel 3, § 2, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden « twee of meer nationale overheidsdiensten waarvoor twee of meer bijzondere comités » vervangen door de woorden « ten minste twee nationale, gemeenschaps- of gewestelijke overheidsdiensten waarvoor ten minste twee sectorcomités ».

§ 3. Artikel 3, § 2, tweede lid, van dezelfde wet wordt als volgt gewijzigd:

1° De woorden « van twee of meer » worden vervangen door de woorden « van ten minste twee », en de woorden « waarvoor twee of meer » worden vervangen door de woorden « waarvoor ten minste twee ».

2° De woorden « krachtens artikel 4 » worden geschrapt.

Art. 3. § 1er. L'article 3, § 1er, alinéa 1er, 1°, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«1° Le comité des services publics nationaux, communautaires et régionaux;

Ce comité est compétent pour les questions intéressant exclusivement le personnel des administrations, organismes et services visés à l'article 1er, 1° et 2° et, par voie de conséquence, le personnel des services des exécutifs des communautés et des régions. ».

§ 2. Dans l'article 3, § 2, alinéa 1er, de la même loi, les mots « deux ou plusieurs services publics pour lesquels deux ou plusieurs comités particuliers » sont remplacés par les mots « au moins deux services publics nationaux, communautaires ou régionaux pour lesquels au moins deux comités de secteur ».

§ 3. L'article 3, § 2, alinéa 2, de la même loi est modifié comme suit:

1° Les mots « de deux ou plusieurs services » sont remplacés par les mots « d'au moins deux services », et les mots « deux ou plusieurs comités » sont remplacés par les mots « au moins deux comités ».

2° Les mots « en application de l'article 4 » sont supprimés.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. Artikel 4 van dezelfde wet wordt door de volgende bepaling vervangen:

« Art. 4. § 1. De Koning richt de volgende comités op:

1° Sectorcomités, ten hoogste vijftientig in getal, voor de besturen, instellingen en diensten bedoeld in artikel 1, § 1, 1° en 2°;

2° Bijzondere comités voor de in artikel 1, § 1, 3° tot 5° bedoelde besturen, instellingen en diensten, uitgezonderd voor het gesubsidieerd officieel onderwijs.

§ 2. De Koning bepaalt het gebied van elk sectorcomité en van elk bijzonder comité en wijst de overheidsdienst of -diensten aan die eronder ressorteren.

§ 3. Elk sectorcomité en elk bijzonder comité is bevoegd voor de zaken die uitsluitend betrekking hebben op personeel van de dienst of diensten waarvoor het is ingesteld. ».

Art. 4. L'article 4 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 4. § 1er. Le Roi crée les comités suivants:

1° Des comités de secteur, au nombre de vingt-cinq au plus, pour les administrations, organismes et services, visés à l'article 1er, § 1er, 1° et 2°;

2° Des comités particuliers pour les administrations, établissements et services visés à l'article 1er, § 1er, 3° à 5°, sauf pour l'enseignement officiel subventionné.

§ 2. Le Roi détermine le ressort de chacun des comités de secteur et des comités particuliers en désignant le service ou l'ensemble des services publics qui en relèvent.

§ 3. Tout comité de secteur et tout comité particulier est compétent pour les questions intéressant exclusivement le personnel du service ou des services pour lesquels il a été institué. ».

M. le Président. — A cet article, M. Grosjean et consorts présentent l'amendement que voici:

Art. 4. § 3 van dit artikel aan te vullen als volgt: « De aard van de behandelen punten mag niet op beperkende wijze worden vastgesteld. »

Art. 4. Compléter le § 3 de cet article par le texte suivant:

« La nature des points à traiter ne peut être fixée de façon limitative. »

La parole est à M. Grosjean.

M. Grosjean. — Monsieur le Président, monsieur le secrétaire d'Etat, chers collègues, il s'agit effectivement de savoir à quel mot se rattache « exclusivement ». Si l'objectif visé par le projet de loi n'était pas de limiter les matières à discuter, mais bien de se borner à la discussion avec le personnel du ou des services couverts par le comité, notre souci serait rencontré.

Cependant, je ne vois pas ce qui empêche de l'énoncer clairement en acceptant l'amendement déposé, car il apparaît que l'interprétation du secrétaire d'Etat à la Fonction publique selon laquelle toutes les matières, à condition qu'elles concernent exclusivement le personnel intéressé, pourront être discutées, n'est pas tellement évidente.

En effet, vous-même, monsieur le secrétaire d'Etat, lorsque vous demandez le rejet du second amendement déposé à l'article 6 du même projet, déclarez qu'il n'y a aucune raison de modifier les normes d'admission aux comités particuliers puisque ceux-ci ne traitent pas les questions d'ordre général, mais sont compétents pour des problèmes plus spécifiques.

Dès lors, vos réponses plaident en faveur de l'adoption de notre amendement. (*Applaudissements sur les bancs socialistes et Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Waltniel, secrétaire d'Etat.

M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, je confirme, comme je l'ai fait en commission, que le mot « exclusivement » a trait au mot « personnel » et que ces comités auront la liberté de discuter de tout problème, sans restriction aucune, qui concerne, exclusivement, le personnel dépendant du comité en question.

Je crois donc, comme je l'ai déjà affirmé en commission, que votre amendement, monsieur Grosjean, est complètement inutile, si l'on tient compte du texte de la loi, d'abord et, en second lieu, de

l'explication que j'en ai donnée. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

M. le Président. — Nous procéderons cet après-midi au vote sur l'amendement et nous réservons l'article 4, auquel il se rapporte.

Art. 5. Artikel 5 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 5. § 1. De Koning bepaalt de samenstelling en de werkwijze van de onderhandelingscomités.

§ 2. In het Comité voor de nationale, de gemeenschaps- en de gewestelijke overheidsdiensten maken onder meer deel uit van de afvaardiging van de overheid, enerzijds, de minister van Openbaar Ambt en de minister van Begroting of hun behoorlijk gemachtigde afgevaardigden, en, anderzijds, een of meer leden van elke executieve, door deze aangewezen, of hun behoorlijk gemachtigde afgevaardigden.

§ 3. In het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten maken onder meer deel uit van de afvaardiging van de overheid, enerzijds, de minister van Binnenlandse Zaken of zijn behoorlijk gemachtigde afgevaardigde, en, anderzijds, een of meer leden van elke executieve, door deze aangewezen, of hun behoorlijk gemachtigde afgevaardigden.

§ 4. In het Gemeenschappelijk Comité voor alle overheidsdiensten maken onder meer deel uit van de afvaardiging van de overheid, enerzijds, de minister van Openbaar Ambt en de minister van Begroting of hun behoorlijk gemachtigde afgevaardigden, en, anderzijds, een of meer leden van elke executieve, door deze aangewezen, of hun behoorlijk gemachtigde afgevaardigden.

§ 5. In de sectorcomités maken onder meer deel uit van de afvaardiging van de overheid, de minister van Openbaar Ambt en de minister van Begroting of hun behoorlijk gemachtigde afgevaardigden.

§ 6. De vertegenwoordigers van de gemeenschaps- en de gewestexecutieven nemen aan de onderhandelingen alleen deel voor de aangelegenheden die het personeel van hun diensten aanbelangen of van overheidsdiensten waarover zij controle of toezicht uitoefenen. ».

Art. 5. L'article 5 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 5. § 1er. Le Roi détermine la composition et le fonctionnement des comités de négociation.

§ 2. Au Comité des services publics nationaux, communautaires et régionaux, la délégation de l'autorité comprend entre autres, d'une part, le ministre de la Fonction publique et le ministre du Budget ou leurs délégués dûment mandatés, et, d'autre part, un ou plusieurs membres de chacun des exécutifs, désignés par ceux-ci, ou leurs délégués dûment mandatés.

§ 3. Au Comité des services publics provinciaux et locaux, la délégation de l'autorité comprend entre autres, d'une part, le ministre de l'Intérieur ou son délégué dûment mandaté, et, d'autre part, un ou plusieurs membres de chacun des exécutifs, désignés par ceux-ci, ou leurs délégués dûment mandatés.

§ 4. Au Comité commun à l'ensemble des services publics, la délégation de l'autorité comprend entre autres, d'une part, le ministre de la Fonction publique et le ministre du Budget, ou leurs délégués dûment mandatés, et, d'autre part, un ou plusieurs membres de chacun des exécutifs, désignés par ceux-ci, ou leurs délégués dûment mandatés.

§ 5. Dans les comités de secteur, la délégation de l'autorité comprend entre autres le ministre de la Fonction publique et le ministre du Budget, ou leurs délégués dûment mandatés.

§ 6. Les représentants des exécutifs des communautés et des régions ne participent à la négociation que pour les objets qui intéressent le personnel de leurs services ou de services publics soumis à leur contrôle ou à leur tutelle. ».

M. le Président. — A cet article, M. Paque et consorts présentent l'amendement que voici:

Aan § 6 van dit artikel een lid toe te voegen, luidende:

« In dit geval worden de comités voorgezeten door een vertegenwoordiger van de executieven van de gemeenschappen en de gewesten. »

Compléter le § 6 de cet article par la disposition suivante:

« Dans ce cas, la présidence des comités est assurée par un représentant des exécutifs des communautés et des régions. »

La parole est à M. Paque.

M. Paque. — Monsieur le Président, monsieur le ministre m'a déjà répondu tout à l'heure, mais pas complètement.

Il s'est référé à l'article 85 et à l'article 87 de la loi du 8 août 1980; il aurait pu d'ailleurs ajouter l'article 88 puisque, dans la loi du 8 août 1980, plusieurs articles se rapportent à la matière visée.

Mais notre crainte réside dans l'éventuel veto du pouvoir central, qui empêcherait que soit réalisée la solution de conciliation qui serait intervenue entre le syndicat et la région ou la communauté.

C'est pour cela que, dans notre amendement, nous demandons que la présidence, au moins du comité, soit assurée par un représentant des communautés ou des régions. Vous prévoyez que c'est le représentant du pouvoir central qui aura la présidence et, donc, la direction des débats. C'est ce que nous ne pouvons pas admettre, ce qui explique le dépôt du présent amendement. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

M. le Président. — La parole est à M. Waltniel, secrétaire d'Etat.

M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, j'ai déjà fait remarquer à M. Paque qu'il incombera à ceux qui vont élaborer les règlements d'ordre intérieur et les règles de fonctionnement, lors de l'établissement des arrêtés royaux, de prévoir à qui appartiendra la présidence et comment l'ensemble fonctionnera.

Mais, monsieur Paque, vous avez suffisamment d'expérience pour savoir, que de telles dispositions sont arrêtées plutôt dans des arrêtés d'exécution que dans le texte de la loi même.

C'est la raison pour laquelle, je vous demande de ne pas insister.

M. Paque. — Vous reconnaissez le bien-fondé de l'amendement, puisque vous dites que cela peut se prévoir dans une réglementation. Cela serait encore mieux si vous l'imprimiez dans la loi.

M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Cela dépendra des négociations à ce sujet. Mais cela pourrait se prévoir.

Mme Remy-Oger. — En termes d'arrêtés royaux qui n'ont donc pas de valeur décrétole.

M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Il faut prévoir deux choses. En vertu de l'article 87, § 3, le statut du personnel d'Etat est d'application au personnel des exécutifs. Ce n'est pas le cas en ce qui concerne le personnel des organismes créés par les exécutifs. Dans ce dernier cas, ceux-ci sont tout à fait libres d'appliquer le statut syndical.

M. Paque. — Je ne voudrais pas étendre la discussion, mais je crois qu'elle est assez importante.

Permettez-moi de citer un exemple. La BRT et la RTBF ont toutes deux, de par la loi, un statut national, mais également un statut de gestion par les communautés.

Que va-t-il se passer? Imaginons un instant qu'il n'y ait pas de communion d'idées entre les communautés et l'Etat central? Un de vos représentants dans un gouvernement pourra bloquer le niveau communautaire, donc la conciliation entre les syndicats et les communautés. C'est vrai. Cela pourra se faire parce que vous représentez l'Etat central. Mon amendement a pour but d'empêcher une telle situation.

M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Ces blocages ne sont prévus nulle part dans ce projet de loi.

M. Paque. — Je vous suggère un déblocage.

M. Remy-Oger. — Avant qu'il y ait blocage.

M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Le règlement d'ordre intérieur peut prévoir cette possibilité de blocage, mais non le texte de la loi.

M. Paque. — Quand on reconnaît le bien-fondé de la présence d'un des arrêtés royaux d'application dans un règlement d'ordre

intérieur, on peut aussi l'inclure dans la loi. Ce n'est pas obligatoire, mais c'est une question de bon sens.

M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Ici, il ne s'agit pas d'une loi-cadre.

M. Luyten. — Attention au néo-centralisme !

M. Paque. — Vous avez compris !

M. le Président. — Puis-je considérer que chacun s'est exprimé sur cet amendement. (*Assentiment.*)

Nous voterons cet après-midi sur cet amendement et sur l'article.

Art. 6. Artikel 7 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 7. Om zitting te hebben in het Gemeenschappelijk Comité voor alle overheidsdiensten, in het Comité voor de nationale, de gemeenschaps- en de gewestelijke overheidsdiensten en in het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, wordt als representatief beschouwd iedere vakorganisatie die tegelijk:

1° Op nationaal vlak werkzaam is;

2° De belangen van al de categorieën van het personeel in overheidsdienst verdedigt;

3° Aangesloten is bij een vakorganisatie die in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigd is. »

Art. 6. L'article 7 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 7. Est considérée comme représentative pour siéger dans le Comité commun à l'ensemble des services publics, dans le Comité des services publics nationaux, communautaires et régionaux, ainsi que dans le Comité des services publics provinciaux et locaux, toute organisation syndicale qui:

1° Exerce son activité sur le plan national;

2° Défend les intérêts de toutes les catégories du personnel des services publics;

3° Est affiliée à une organisation syndicale représentée au Conseil national du travail. ».

De Voorzitter. — Bij dit artikel stelt de heer Geldolf c.s. volgend amendement voor:

Dit artikel te vervangen als volgt:

« Artikel 7 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 7. § 1. Om zitting te hebben in het Gemeenschappelijk Comité voor alle overheidsdiensten en in het Comité voor de nationale, de gemeenschaps- en de gewestelijke overheidsdiensten, wordt als representatief beschouwd iedere vakorganisatie die tegelijk:

1° Op nationaal vlak werkzaam is;

2° De belangen van al de categorieën van het personeel in overheidsdienst verdedigt;

3° Aangesloten is bij een vakorganisatie die in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigd is.

§ 2. Om zitting te hebben in het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, bedoeld in artikel 3, § 1, 2°, wordt als representatief beschouwd iedere vakorganisatie die tegelijk:

1° Voldoet aan de voorwaarden bepaald in § 1;

2° Een aantal bijdrageplichtige leden telt die ten minste 10 pct. vertegenwoordigen van de personeelssterkte, tewerkgesteld in het geheel van de in artikel 1, § 1, 3°, 4° en 5°, bedoelde overheidsdiensten op wier personeelsleden deze wet toepasselijk wordt verklaard. »

Remplacer cet article par les dispositions suivantes:

« L'article 7 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 7. § 1er. Est considérée comme représentative pour siéger dans le Comité commun à l'ensemble des services publics et dans le Comité des services publics nationaux, communautaires et régionaux, toute organisation syndicale qui:

1° Exerce son activité sur le plan national;

2° Défend les intérêts de toutes les catégories du personnel des services publics;

3° Est affiliée à une organisation syndicale représentée au Conseil national du Travail.

§ 2. Est considérée comme représentative pour siéger dans le Comité des services publics provinciaux et locaux visé à l'article 3, § 1er, 2°, toute organisation syndicale qui:

1° Remplit les conditions fixées au § 1er;

2° Compte un nombre d'affiliés cotisants représentant au moins 10 p.c. de l'effectif occupé dans l'ensemble des services publics visés à l'article 1er, § 1er, 3°, 4° et 5°, aux membres du personnel desquels la présente loi a été rendue applicable. »

Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, geachte collegas's, in de algemene bespreking bij dit ontwerp van wet hebben wij reeds zeer breedvoerig de betekenis van dit amendement bij artikel 6 toegelicht. Ik wens nu even meer gedetailleerd te wijzen op de repercussies van de opheffing van de barrière van 10 pct. voor het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten.

Men heeft er goed aan gedaan bij dit ontwerp van wet — zoals wel eens meer wordt gevraagd bij een ingewikkelde materie — een tekeningetje te voegen. In de bijlage op bladzijde 12 van het verslag, vinden wij inderdaad een schematisch overzicht van de verschillende comités ondergebracht in de kadertjes A, B, C, D, E.

De staatssecretaris is van oordeel dat, aangezien in de comités A en B de drempel van 10 pct. niet geldt, die ook niet nodig is in comité C. Ik kan net zo goed beweren dat aangezien in D en E de 10 pct. wel wordt gehandhaafd, ik niet inzie waarom dat in C niet het geval zou zijn. Van een glas wijn kan men ook zeggen dat het halfvol is of halfleeg.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer Geldolf, u vergeet wat ik reeds tien keer heb gezegd, namelijk dat de comités D en E specifieke problemen behandelen, eigen aan een bepaalde dienst en het dan wel verantwoord is een criterium te bepalen om de representativiteit vast te stellen.

Voor comités waar problemen worden behandeld die verscheidene diensten aangaan, kan men niet meer spreken van 10 pct. Wil u dit dan niet begrijpen?

De heer Geldolf. — De problemen waarop u zinspeelt, mijnheer de staatssecretaris, komen ook aan bod in comité B. Er is dus geen enkele reden om in C de 10 pct. op te heffen. Sedert 1955 en 1974 is men in tal van instellingen trouwens niet bij de pakken blijven zitten. Het is niet omdat de wet van 1974 niet werd uitgevoerd dat in tal van grote steden en in grote instellingen geen syndicale adviesraden zouden bestaan die effectief werken. Indien u van oordeel is dat rekening moet worden gehouden met de feitelijke situatie die gegroeid is uit de reële syndicale macht en men van dat derde vakbondje vrijwel nooit heeft gehoord terwijl men dit nu wil introduceren in comité C, moet u er zich wel van bewust zijn dat het hier niet gaat om een peulschilletje. In de respectieve steden gaat het om tienduizenden personeelsleden.

Het is in die sector, waar het helemaal niet verantwoord is en waarvoor het ontwerp van 1974 in een drempel van 15 pct. voorzag die op verzoek van uw partij is teruggebracht op 10 pct., dat u zelfs deze drempel wil afschaffen. Om dit te verhinderen hebben wij dit amendement ingediend. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer de Voorzitter, ik meen dat ik reeds voldoende heb geantwoord op de argumenten die door de heer Geldolf te pas en te onpas werden aangehaald.

De Voorzitter. — Wij zullen deze namiddag stemmen over dit amendement.

Bij dit artikel stelt de heer Vandezande volgend amendement voor:

Het 3° van dit artikel te doen vervallen.

A cet article, supprimer le 3°.

Wordt dat amendement gesteund? (*Meer dan twee leden staan op.*)

Daar het amendement regelmatig wordt gesteund, maakt het deel uit van de behandeling.

Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb gezegd dat de representativiteit moet worden vastgesteld op basis van andere criteria, niet via het lidmaatschap van de Nationale Arbeidsraad, die met overheidsdiensten niets heeft te maken. Daarom vraag ik de schrapping van het 3° van artikel 6.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Waltniel.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Wij hebben over de Nationale Arbeidsraad meer dan eenmaal in het lang en het breed gepraat en de argumenten zijn dus voldoende gekend.

Ik verzoek de Senaat het amendement niet te aanvaarden.

De Voorzitter. — Wij zullen deze namiddag stemmen over dit amendement en over artikel 6.

Art. 7. § 1. Het begin en 1° van artikel 8, § 1, van dezelfde wet worden vervangen door de volgende teksten:

« Om zitting te hebben in een sectorcomité wordt als representatief beschouwd:

1° Iedere vakorganisatie die zitting heeft in het Comité voor de nationale, de gemeenschaps- en de gewestelijke overheidsdiensten en die een aantal bijdrageplichtige leden telt dat ten minste 10 pct. vertegenwoordigt van de personeelssterkte van het geheel van de in artikel 1, § 1, 1° en 2° bedoelde overheidsdiensten, en van de diensten van de gemeenschaps- en de gewestexecutieven, op wier personeelsleden deze wet toepasselijk is verklaard. »

§ 2. Artikel 8, § 1, 2°, c, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende tekst:

« c) het grootste aantal bijdrageplichtige leden telt onder de andere vakorganisaties dan die bedoeld in 1° en die een aantal bijdrageplichtige leden telt dat ten minste 10 pct. vertegenwoordigt van de personeelssterkte van de diensten welke onder het comité ressorteren. »

§ 3. Het begin en 1° van artikel 8, § 2, van dezelfde wet worden vervangen door de volgende teksten:

« Om zitting te hebben in een bijzonder comité, wordt als representatief beschouwd:

1° Iedere vakorganisatie die zitting heeft in het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en die een aantal bijdrageplichtige leden telt, dat ten minste 10 pct. vertegenwoordigt van de personeelssterkte, van het geheel van de in artikel 1, § 1, 3°, 4° en 5° bedoelde overheidsdiensten op wier personeelsleden deze wet toepasselijk is verklaard. »

Art. 7. § 1er. Le début et le 1° de l'article 8, § 1er, de la même loi, sont remplacés par les textes suivants:

« Est considérée comme représentative pour siéger dans un comité de secteur:

1° Toute organisation syndicale qui siège au Comité des services publics nationaux, communautaires et régionaux, et qui compte un nombre d'affiliés cotisants représentant au moins 10 p.c. de l'effectif de l'ensemble des services publics visés à l'article 1er, § 1er, 1° et 2° et des services des exécutifs des communautés et des régions, aux membres du personnel desquels la présente loi a été rendue applicable. »

§ 2. L'article 8, § 1er, 2°, c, de la même loi est remplacé par le texte suivant:

« c) Comprend le plus grand nombre d'affiliés cotisants parmi les organisations syndicales autres que celles visées au 1° et dont le nombre d'affiliés cotisants représente au moins 10 p.c. de l'effectif des services relevant du comité. »

§ 3. Le début et le 1° de l'article 8, § 2, de la même loi sont remplacés par les textes suivants:

« Est considérée comme représentative pour siéger dans un comité particulier:

1° Toute organisation syndicale qui siège au Comité des services publics provinciaux et locaux, et qui compte un nombre d'affiliés cotisants représentant au moins 10 p.c. de l'effectif de l'ensemble des

services publics visés à l'article 1er, § 1er, 4° et 5° aux membres du personnel desquels la présente loi a été rendue applicable. »

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Bij amendement stelt de heer Vandezande voor, een artikel 7bis (nieuw) in te voegen, dat luidt:

« Om zitting te hebben in de onderhandelingscomités voor de gemeenschappen en de gewesten, volstaat het dat men de belangen van al de categorieën van het personeel van de gewesten verdedigt. »

« Pour siéger dans les comités de négociation des communautés et des régions, il suffit de défendre les intérêts de toutes les catégories du personnel des régions. »

Wordt dat amendement gesteund? (Meer dan twee leden staan op.)

Daar het amendement regelmatig wordt gesteund, maakt het deel uit van de behandeling.

Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik heb in mijn uiteenzetting uitvoerig gezegd dat de onderhandelingscomités zaken moeten behandelen die eigen zijn aan de gemeenschappen en de gewesten. Precies omdat de staatssecretaris zegt dat de staatshervorming een van de redenen is geweest om de wet te hervormen, is dit de geschikte plaats om ook aan de gemeenschappen en de gewesten geëigende structuren te geven op syndicaal gebied.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Waltniel.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — De staatshervorming is één van de factoren geweest die de toepassing van de wet van 19 december 1974 heeft vertraagd. Ik vraag mij bij dit amendement toch af hoe de heer Vandezande het zou gedaan krijgen te werken met gewestelijke vakbonden. Als wij daarop moeten wachten, wordt de wet andermaal voor tien jaar uitgesteld. Dat willen wij voorkomen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de staatssecretaris, u hebt blijkbaar niet gelezen welke voorwaarde ik stel om zitting te hebben in de onderhandelingscomités voor de gemeenschappen en de gewesten. Dat is er namelijk maar één: de belangen van de categorieën van het personeel van de gewesten verdedigen. Ik vraag dus geen lidmaatschap van de Nationale Arbeidsraad. Dat is de meest gezonde manier.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Waltniel.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Dit betekent dat u met dit amendement een nieuw type vakbond in het leven roept.

De heer Vandezande. — Doe zoals ik heb voorgesteld in mijn amendement bij artikel 12: richt geheime verkiezingen in voor de onderhandelingscomités.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Met verkiezingen lost u het probleem van gewestelijke vakbonden niet op.

De Voorzitter. — Wij zullen deze namiddag stemmen over het amendement van de heer Vandezande, ertoe strekkend een artikel 7bis (nieuw) in te voegen.

Art. 8. In artikel 10, § 1, van dezelfde wet worden de woorden « met ten minste vijftientig personeelsleden » geschrapt.

Art. 8. Dans l'article 10, § 1er, de la même loi, les mots « comprenant vingt-cinq agents au moins » sont supprimés.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 9. § 1. In artikel 11, § 1, van dezelfde wet wordt het begin van het eerste lid door de volgende tekst vervangen:

« Behoudens in de door de Koning bepaalde spoedgevallen en in de andere door Hem bepaalde gevallen, kunnen de bevoegde administratieve overheden niet dan na overleg met de representatieve vakorganisaties in de daartoe opgerichte comités vaststellen: »

§ 2. Artikel 11, § 2, van dezelfde wet wordt vervangen door volgende bepaling:

« § 2. De Koning verleent aan de overlegcomités welke Hij aanwijst, de bevoegdheden, die in particuliere bedrijven opgedragen zijn aan de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van werkplaatsen. »

Art. 9. § 1er. Dans l'article 11, § 1er, de la même loi, le début de l'alinéa 1er est remplacé par le texte suivant:

« Sauf dans les cas d'urgence déterminés par le Roi et dans les autres cas qu'il détermine, les autorités administratives compétentes ne peuvent, sans une concertation préalable avec les organisations syndicales représentatives au sein des comités créés à cet effet, prendre: »

§ 2. L'article 11, § 2, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« § 2. Le Roi charge les comités de concertation qu'il désigne, des attributions qui, dans les entreprises privées, sont confiées aux comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail. »

M. le Président. — A cet article, M. Grosjean et consorts présentent l'amendement que voici:

§ 2 van dit artikel te vervangen als volgt:

« § 2. Artikel 11, § 2, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

§ 2. De Koning verleent aan de overlegcomités die hij aanwijst, evenals aan de personeelsafgevaardigden die in die comités zitting hebben, de bevoegdheden en de rechten die in particuliere bedrijven toegekend zijn aan de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen, ter uitvoering van de wet van 10 juni 1952, artikel 837 en volgende, betreffende de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen. »

Remplacer le § 2 de cet article par le texte suivant:

« § 2. L'article 11, § 2, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

§ 2. Le Roi charge les comités de concertation qu'il désigne ainsi que les délégués du personnel qui siègent dans ces comités, des compétences et des droits attribués dans les entreprises du secteur privé aux comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail, en exécution de la loi du 10 juin 1952, articles 837 et suivants relatifs aux comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail. »

La parole est à M. Grosjean.

M. Grosjean. — Monsieur le Président, chers collègues, il s'agit en fait d'apporter certaines précisions quant aux compétences et aux droits des comités de concertation. Je ne reviendrai pas sur l'ensemble de l'amendement, mais ce projet n'accorde évidemment pas les mêmes compétences aux comités du secteur privé qu'à ceux du secteur public.

Si l'intention est effectivement d'attribuer aux comités de concertation créés par la loi du 19 décembre 1974, la totalité des missions, droits et obligations prévus par le règlement général sur la protection du travail, autant l'indiquer nettement dans le projet. En effet, ces comités doivent notamment pouvoir faire appel à l'inspection du travail.

Quant à la protection du délégué, contrairement à ce que semble indiquer le secrétaire d'Etat dans sa réponse, elle ne résulterait pas des modalités qui ont prévalu pour sa désignation. En effet, peu importe qu'il ait été mandaté par la voie d'élections ou simplement désigné par son organisation, l'important est qu'il bénéficie de garanties dans l'exercice de son mandat.

Dans le secteur privé d'ailleurs, la délégation syndicale d'une entreprise qui en moyenne occupe moins de cinquante travailleurs, peut être chargée par le Roi des missions dévolues aux comités de sécurité et d'hygiène.

Cette délégation, mise en place par les travailleurs de l'entreprise bénéficie d'une part, de la même protection que les membres du personnel des comités et, d'autre part, de la possibilité de s'adresser aux juridictions du travail selon les modalités prévues à cet effet.

Il conviendrait que cette dernière possibilité offerte aux comités de concertation soit clairement établie dans le projet.

Le fait de charger le Roi de décider de l'application des modalités prévues dans la loi permet de supposer que par le biais de cet arrêté royal, certaines matières, pourtant confiées aux comités de sécurité et d'hygiène du secteur privé pourraient être soustraites de la compétence des comités de concertation.

Cette loi pourrait, je le répète, fixer directement, sans intervention d'un arrêté, les prérogatives desdits comités. C'est la raison pour laquelle cet amendement sera maintenu.

M. le Président. — La parole est à M. Waltniel, secrétaire d'Etat.

M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, chers collègues, si j'ai bien compris, l'amendement vise à accorder aux membres des comités de concertation les mêmes droits, devoirs et privilèges, que ceux dont disposent, dans le secteur privé, les membres du comité d'hygiène et de sécurité.

A mon sens, il convient de faire une distinction d'importance.

Dans le secteur privé, les membres des comités sont élus nominativement sur des listes où sont proposées leurs candidatures.

Tout d'abord en ce qui concerne l'aspect « protection », l'immunité dont jouissent les membres des comités, dans le secteur privé, se justifie pour éviter d'éventuels abus dans le chef de l'employeur.

Quelle est la situation dans le secteur public? Tout d'abord, les délégués syndicaux membres des comités de concertation et désignés par le syndicat lui-même — les syndicats ont en effet exigé de pouvoir désigner eux-mêmes leurs membres au lieu de les faire élire nominativement — bénéficient déjà de toutes les garanties inhérentes à leur statut de fonctionnaires. Ils jouissent notamment de la stabilité d'emploi car, à l'Etat, il faudrait commettre je ne sais quel crime pour être mis à la porte. Il n'y a donc aucun problème en ce qui concerne les fonctionnaires.

En ce qui concerne les contractuels et les autres membres du personnel qui n'ont pas le statut de fonctionnaire, nous n'avons rencontré aucune difficulté jusqu'à présent. En fait, la protection dont jouissent les fonctionnaires nommés s'étend aux contractuels et aux autres membres du personnel.

D'ailleurs, l'article 18 de la loi du 19 décembre 1974 stipule que « le Roi établit les règles qui sont applicables aux délégués des organisations syndicales en raison de leur activité au sein des services publics. Il fixe la position administrative des agents ayant ladite qualité en déterminant notamment les cas dans lesquels les périodes de missions syndicales sont assimilées à des périodes de service ». Les arrêtés royaux à prendre en vertu de cet article 18 sont à discuter avec les syndicats et je crois qu'alors toutes les difficultés pourront être rencontrées.

La seconde partie de votre question est relative aux prérogatives dont disposent les membres des comités de concertation. Je vous fais remarquer que l'article 16 prévoit les prérogatives des délégués des organisations syndicales agréées, à savoir: intervenir auprès des autorités, dans l'intérêt du personnel que ces organisations représentent ou dans l'intérêt particulier de l'agent, assister, à sa demande, un agent appelé à justifier de ses actes devant l'autorité administrative, afficher des avis dans les locaux de service et recevoir la documentation de caractère général concernant la gestion du personnel qu'elles représentent.

L'article 17, quant à lui, énumère les prérogatives des délégués des organisations syndicales représentatives.

En conclusion, cette loi rencontre déjà le souci que vous avez, monsieur Grosjean, de protéger la situation individuelle et les prérogatives des délégués syndicaux au sein des différents comités de concertation. Je vous demande dès lors de ne pas insister, car tout ce que vous demandez est déjà dans la loi.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, collega's, het amendement van de heer Grosjean heeft niet zoals de staatssecretaris wil doen uitschijnen tot doel dezelfde bescherming te vragen voor de afgevaardigden van het personeel als de bescherming die in privé-bedrijven is gewaarborgd voor de leden van het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen, maar wel « de bevoegdheden en de rechten » in dezelfde mate te garanderen.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Ik vrees dat u niet goed geluisterd hebt, collega, want in het amendement van de heer Grosjean zijn er twee aspecten. Ten eerste, het aspect van de bescherming. In de commissie heeft men erop gewezen dat dit verder moet gaan dan louter de bescherming van de betrekking.

Ten tweede, men heeft opgemerkt dat het niet enkel over de bescherming gaat, maar ook over alle prerogatieven waarop in de privé-sector de leden van een comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen zich kunnen beroepen.

De heer Geldolf. — De bevoegdheden en de rechten.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — De artikelen 16 en 17 bepalen zeer nauwkeurig, elk in vier punten, alle rechten en bevoegdheden van degenen die een mandaat uitoefenen in de comités.

Wat onder meer door de Acod werd gevraagd — ik heb hier de tekst — is niet dat zou worden vastgelegd wat een lid van het comité mag of niet mag, maar heeft betrekking enkel en alleen op de bevoegdheden die aan de instelling, die het overlegcomité is, worden toegekend. In artikel 14 van de wet van 1974 staat: «De Koning zal geheel of gedeeltelijk de bevoegdheden van die comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen overdragen aan die overlegcomités». In het ontwerp staat nu de verplichting ingeschreven de globaliteit over te dragen aan de overlegcomités. Dit was trouwens tijdens het syndicaal overleg de zeer specifieke vraag van de vakbonden waaraan wij gevolg hebben gegeven.

De heer Geldolf. — Een lid van een comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen kan persoonlijk optreden in de privé-sector. Wij vragen dat zulks ook hier het geval zou zijn, want er kunnen zich situaties voordoen waarin een lid persoonlijk moet kunnen ageren, bijvoorbeeld om bepaalde vaststellingen te doen.

De Voorzitter. — Wij stemmen vanmiddag over het amendement van de heer Grosjean c.s. en over artikel 9.

Nous voterons cet après-midi sur l'amendement de M. Grosjean et sur l'article 9.

Art. 10. In artikel 12 van dezelfde wet worden de woorden «bijzonder onderhandelingscomité» vervangen door de woorden «sectorcomité of bijzonder comité».

Art. 10. Dans l'article 12 de la même loi les mots «comité particulier de négociation» sont remplacés par les mots «comité de secteur ou comité particulier».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 11. Artikel 13, tweede lid, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende tekst:

«De vakorganisaties, bedoeld in het eerste lid, moeten in ieder geval een aantal bijdrageplichtige leden tellen die ten minste 10 pct. van de personeelssterkte vertegenwoordigen van de besturen, diensten of instellingen voor wier personeelsleden de sociale diensten opgericht zijn.»

Art. 11. L'article 13, alinéa 2, de la même loi est remplacé par le texte suivant:

«Les organisations syndicales visées à l'alinéa 1er doivent, en tout cas, compter un nombre d'affiliés cotisants qui représentent au moins 10 p.c. de l'effectif des administrations, services et organismes pour les membres du personnel desquels les services sociaux sont institués.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 12. In artikel 14 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In paragraaf 1 worden het eerste en het tweede lid vervangen door de volgende bepalingen:

«Om de zes jaar, vanaf een door de Koning vast te stellen datum, onderzoekt een commissie, of de vakorganisaties die zitting hebben of vragen om zitting te mogen hebben, naargelang van het geval, in de onderhandelingscomités of in de beheerscomités der sociale diensten, voldoen aan de criteria inzake het aantal bijdrageplichtige leden, gesteld in de artikelen 8 en 13.»

De commissie is samengesteld uit drie door de Koning benoemde leden, magistraten van de rechterlijke macht. Haar voorzitter moet hebben doen blijken van de kennis van het Nederlands en het Frans. De commissie beraadslaagt op geldige wijze wanneer twee leden aanwezig zijn. Zij beslist bij eenparigheid van stemmen.»

2° In paragraaf 3, ingevoegd door de wet van 1 september 1980, wordt het cijfer «7» geschrapt.

Art. 12. Les modifications suivantes sont apportées à l'article 14 de la même loi:

1° Au paragraphe 1er, les alinéas 1er et 2 sont remplacés par les dispositions suivantes:

«Tous les six ans, à partir d'une date fixée par le Roi, une commission vérifie si les organisations syndicales qui siègent ou qui demandent à pouvoir siéger, selon le cas, dans les comités de négociation ou dans les comités de gestion des services sociaux, satisfont aux critères relatifs au nombre des affiliés cotisants, prévus aux articles 8 et 13.

La commission est composée de trois membres, magistrats de l'ordre judiciaire, nommé par le Roi. Son président doit avoir justifié de la connaissance des langues française et néerlandaise. La commission délibère valablement lorsque deux membres sont présents. Elle décide à l'unanimité.»

2° Au paragraphe 3, inséré par la loi du 1er septembre 1980, le chiffre «7» est supprimé.

De Voorzitter. — Bij dit artikel stelt de heer Vandezande volgend amendement voor:

Dit artikel te vervangen als volgt:

«Artikel 14 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende tekst:

Art. 14. Ten einde de representativiteit van de vakbonden te kunnen nagaan, wordt om de zes jaar in alle overheidsdiensten een geheime stemming ingericht, waarbij alle ambtenaren verplicht worden hun stem uit te brengen, voor de een of andere vakvereniging die voldoet aan de voorwaarden, door de Koning te stellen, zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van deze wet.

De Koning bepaalt eveneens de wijze van stemmen.»

Remplacer cet article par le texte suivant:

«L'article 14 de la même loi est remplacé par le texte suivant:

Art. 14. Pour pouvoir contrôler la représentativité des organisations syndicales, un vote secret est organisé tous les six ans dans tous les services publics, auquel tous les fonctionnaires sont tenus de participer en donnant leur voix à l'une ou l'autre organisation syndicale remplissant les conditions qu'il appartient au Roi de fixer, sans préjudice des dispositions de la présente loi.

Le Roi détermine également le mode de votation.»

Wordt dat amendement gesteund? (Meer dan twee leden staan op.)

Daar het amendement regelmatig wordt gesteund, maakt het deel uit van de behandeling.

Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb in mijn betoog het falen uiteengezet van de vroegere tellingprocedure. De thans voorgestelde procedure is een variante op de vorige procedure en wijkt ten zeerste af van de democratische manier om de syndicale vertegenwoordiging van het overheidspersoneel te bepalen. Men gaat hiermede een zeer gevaarlijke weg op. Binnenkort zou men gemeenteraadsverkiezingen kunnen organiseren door commissies die door de Koning worden aangesteld en die de gezindheid nagaan van iedere burger van een gemeente, om aldus tot een totaal te komen en dan de gemeenteraadsverkiezingen als beëindigd te beschouwen. Dat zou veel rompslomp besparen aan de burgers die zich niet meer moeten verplaatsen. Het zou dan de tellingcommissie zijn die bij de burgers komt. Tot dergelijke situatie zou de tellingprocedure kunnen leiden. (Applaus op de banken van de Volksunie.)

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Waltniel.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Wij hebben het probleem van de verkiezingen in de commissie uitgepraat. Ik wil er de heer Vandezande op wijzen dat in dit ontwerp van wet in een nieuwe samenstelling van de tellingcommissie wordt voorzien waarvan wij zo optimistisch zijn te verwachten dat ditmaal goede resultaten zullen worden bereikt.

De heer Luyten. — Indien sommigen drie lidkaarten hebben, zijn de uitslagen van de telling niet juist.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — De commissie moet dat zelf uitmaken.

De Voorzitter. — Wij zullen vanmiddag stemmen over het amendement van de heer Vandezande en over artikel 12.

Art. 13. In artikel 23 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«Indien, op het tijdstip waarop de Koning artikel 4, § 1, 2°, in werking stelt, de door de onderwijswetgeving voorgeschreven paritaire comités voor het gesubsidieerd officieel onderwijs niet opgericht zijn, richt de Koning voor dat onderwijs afzonderlijke bijzondere comités op, die zullen ophouden te bestaan bij de oprichting van die paritaire comités.»

2° De eerste volzin van het tweede lid wordt aangevuld als volgt: «en worden niet aan de syndicale raadpleging onderworpen.»

Art. 13. Les modifications suivantes sont apportées à l'article 23 de la même loi:

1° L'alinéa 1er est complété comme suit:

«Si, au moment où le Roi met en vigueur l'article 4, § 1er, 2°, les commissions paritaires prévues par la législation de l'enseignement pour l'enseignement officiel subventionné ne sont pas créées, le Roi

créé pour cet enseignement des comités particuliers distincts, qui cesseront d'exister à la création desdites commissions.»

2° La première phrase de l'alinéa 2 est complétée comme suit: «et ne sont pas soumis à la consultation syndicale.»

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous reprendrons nos travaux à 14 heures par l'examen du projet de loi relatif au budget du ministère de l'Intérieur. Nous procéderons aux votes vers 15 heures.

Wij zullen onze werkzaamheden hervatten om 14 uur.

ONTWERP VAN WET — PROJET DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De regering heeft ingediend een ontwerp van wet tot wijziging van de artikelen 431 en 450 van het Gerechtelijk Wetboek.

Le gouvernement a déposé un projet de loi modifiant les articles 431 et 450 du Code judiciaire.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Il est renvoyé à la commission de la Justice.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 12 h.)

(De vergadering wordt gesloten te 12 u.)

1674